

EDINOST

Izhaja — izvenredni ponedeljek — vsak dan zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcijska lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinosti. — Naročnina znaša na mesec L 7.—, pol leta L 32.— in cel leto L 60.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stotink, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov, mm po L 2.—. — Mali oglasi po 20 stot. beseda, najmanj pa L 2.—. — Oglasi naročnice in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Benedikt XV. proti istrskim nasilstvom

Škof Bartolomasi se je pritožil v Vatikanu radi nasilstev, ki jih izvršujejo fašisti na hrvaški in slovenski duhovščini Istre. Papež Benedikt XV. je škofu odgovoril s sledečim zgodovinskim pismom, natisnjem v zadnjem škofijskem listu:

»Častitemu bratu

Angelu Bartolomasiju

tržaškemu in koprskemu škofu

Benedikt XV.

Častitemu bratu pozdrav in Apostolski blagoslov!

Z veliko žalostjo smo doznali od raznih strani, da mučijo in trpinčijo nekateri hujšakovi večino onih istrskih duhovnikov, ki imajo skrbeti za vero ter hrvaške in slovenske vernike.

Znano nam je, da so postali ti duhovniki vsled krutega preganjanja teh zlohotnežev žrtve krvavih surovosti in vsakršnega zasramovanja, čeprav jih morejo le enega zločinca obdolževati da so namreč iste narodnosti in iste jezika kakor njihovi verniki, ki so jim bili od zakonite cerkvene oblasti v skrb izročeni, da te vernike ljubijo in jemljejo v zaščito. Še bolj nam pa tare srce, da se te grozote, kakor čujemo, izvršujejo nekažnovano. To povzdičuje nesramnost omenjenih zločinskih ljudi, podpira njihovo nasilno ter vliva še večji strah in še večjo potrtost v dušo neoboroženih žrtev. Trdno smo sicer verjeli, da vsi nepokvarjeni ljudje ta dejanja hudo obsojajo; tudi ne dvomimo, da se bodo po pomirjenju političnih bo-

jev vsi oni, ki so ta zla dejanja izvršili, svojih dejanj kesali in se jih sramovali. Vendar moramo v imenu naše papeške oblasti odločno obzvalovati, da se iz nezdravih političnih nagibov tako hudo in tako nezmerno krši pravica in človečnost. S tem se dela očitna škoda tudi onim ciljem, v katerih imenu se izvršuje nasilje. Oh, da bi ne bil tako nenaraven položaj sv. stolice! Razmere, v katerih živimo, so pač take, da zabranjujejo, da bi prišel Naš glas do onih, ki bi morali braniti svobodo svete službe in ščititi nedotakljivost vseh naših sinov, ki so bili s silo oropani svojih pastirjev.

Vsekakor pa ne bomo opustili ničesar, da se napravi konec toliki sramoti. Čim bolj primanjkuje človeške pomoči, tem iskreneje bomo rotili podporo dobrotne Gospoda, proseč Ga onega miru, ki toliko časa hrepeni po njem svet. To Ti smo hoteli, častiti Brat pisati. Kajti nič ni bolj sladkega skupnemu očetu, kakor da deli bolečine svojih sinov in jim prinese kakor mogoče obilno tolažbo.

Želim Tebi, Častiti Brat, vsem istrskim duhovnikom in istrskemu ljudstvu nebeških darov, zagotavljač vas Naše očetovske dobrototnosti in pošiljajoč vam iz dna srca Apostolski Blagoslov.

V Rimu, pri sv. Petru, 2. avgusta 1921 v sedmem letu Našega papeštva.

Benedikt XV.

Škof je naročil vsem duhovnikom, naj prečitajo to papeževo pismo v nedeljo vernikom cele škofije.

Jugoslavija

Zadušnice za kralja Petra I.

BUKARESTA, 25. Tukaj se je vršila v cerkvi pri Amzi svečana zadušnica za pokojnega kralja Petra I., ki so ji prisostvovali kralj Karel, člani vlade, predsednik parlamenta, ves diplomatski zbor, kakor tudi načelnik mesta. Zastopano je bilo tudi jugoslovensko poslanstvo.

PRAGA, 25. Na dan pogreba kralja Petra so se vršile v vseh tukajšnjih cerkvah zadušnice. V starostni cerkvi je prisostvoval zadušnici zunanji minister dr. Beneš kot zastopnik predsednika republike. Navzoč je bil tudi ves diplomatski zbor, zastopniki mestnih oblastev, množično vseh in rezervni častniki, zastopniki vseh korporacij in udruženj. Po zadušnici je imel jugoslovenski upravnik na zahtevo zunanjega ministra dr. Beneša pregled jugoslovanskega polka, ki je bil postavljen pred cerkvijo. Ves čas pregleda je igrala godba jugoslovanske himne. Vsa prireditve je bila zelo svečana.

DUNAJ, 25. V tukajšnji srbski cerkvi se je vršila svečana zadušnica za pokojnega kralja Petra I. Cerkev je bila vsa prevlečena s črno ter svečanostno opremljena. Zadušnici so prisostvovali kancler Schober z vsemi načelniki ministrstva za zunanje stvari in diplomatski zbor. Zadušnici je prisostvoval tudi minister Matko Trifković, ki biva tukaj. Zadušnica se je izvršila na najsvečanejši način.

Čehoslovaška

Pašić sprejel čehoslovaško odposlanstvo pri pogrebu kralja Petra

PRAGA, 25. Jugoslovenski ministrski predsednik Pašić je sprejel zastopnike predsednika Masaryka kanclerjara Samala, ministra Husaka in člane posodne čehoslovaške komisije, ki je prišla k pogrebu kralja Petra. Pašić je imel govor, v katerem je poudarjal priščne odnose s čehoslovaškimi državami.

Cehi o ogrskih namenih v Zvezi narodov

PRAGA, 25. »Bratislavský Deník« razpravlja o prihodnji seji Zveze narodov. Ogrsko bo zastopal grof Apponyi, poglavar pristaev bivšega kralja Karla, znan kot zagovornik zadnje vojne in kot sovražnik Slovanov. Ko je bil minister za uk, je pripravil l. 1907. zakon, s katerim se je prepovedal za nemadžarske narode pouk v materinem jeziku, dasi so ti narodi predstavljali nad 50% celokupnega prebivalstva ogrskega kraljestva. Ko je bila vojna napovedana, je vzdihnil: »Vender enkrat«. Imenovanje Apponyia za zastopnika Ogrske pri Zvezi narodov pomeni — zaključuje »Bratislavský Deník« — da hočejo biti Ogrji sprejeti v Zvezo le zato, da Mali sporazum ne bo mogel posredovati, kadar bodo Ogrji začeli zopet habsburško propagando.

Shod zveze mednarodnega bratstva

PRAGA, 25. Od 27. do 30. t. m. se bo vršil v Pragi shod zveze svetovnega bratstva. Na shod pride tudi predsednik zveze in osebni prijatelj Lloyda Georgea William Ward. Lloyda Georgea bo uradno zastopal poslanec Winfrey. Med drugimi osebami, ki se udeležijo shoda, naj se omeni: Henderson, strokovnjak za socialna vprašanja, Smith, ravnatelj angleških sirotišnic, Heber, profesor v Kristianiji, Thomas, sociolog iz Zeneve in Clive, rektor vseučilišča v Sangaju. Lloyd George bo poslal uradno pismo, ki se bo na shodu prečitalo. Pri otvoritvi, ki se bo vršila z velikimi svečanostmi,

bodo poglavarje svetovne demokracije govorili o potrebi bratstva med narodi. Čehoslovaški listi pozdravljajo z navdušenjem goste in pravijo, da jih shod spominja na čas Husa, Komenskega in Chelčického. Skozi te može je čehoslovaški narod širil idejo svetovnega bratstva, ki je med čehoslovaškim ljudstvom zelo priljubljena.

Odpoklic nemškega diplomata

PRAGA, 25. Svetovalec nemškega poslanstva Limmer, ki je imel priložnost pogreba žrtev dogodkov v Ustih govor, v katerem se je pregrešil proti določbam mednarodnega prava s tem, da se je doteknil notranjih zadev čehoslovaške vlade, je bil od nemške vlade odpoklican z dosejanega mesta.

Spremembe v praškem bankirskem konsorciu

PRAGA, 25. Praški bankirski konsorcij, v katerem so avstrijska Länderbank, Praška agrarna banka ter Pariska in Nizozemska banka, je dobil dovoljenje, da lahko spremeni praško Länderbank v neodvisen zavod s kapitalom 80.000.000 kron. Na čelu te nove banke bo Cambon, predsednik poslanske konference.

Izjava načelnika slovaške ljudske stranke

PRAGA, 25. Načelnik slovaške ljudske stranke Juriga je izjavil, da mora biti v programu vsake slovaške stranke edinstvo čehoslovaške republike in Mali sporazum, ki je edino jamstvo proti nemško-madžarsko-habsburški nevarnosti. Slovaki se lahko uresničijo njihove želje samo v okviru čehoslov. države. Čehi in Slovaki morajo biti združeni za borbo proti boljševiški in madžarski agitaciji na Slovaškem. To izjavo smatrajo na Čehoslovaškem za najboljši odgovor tistim, ki stavijo svoje upanje v razdor med Čehi in Slovaki.

Rusija

Lenin o napakah svoje politike

PARIZ, 25. »Matin« je objavil pismo, ki ga je pisal Lenin nekemu svojemu prijatelju v Švici. Lenin pravi v tem pismu, da je zelo truden, ter priznava, da so boljševiki napravili veliko napako s tem, da so pretiravali in izkoriščali slojno nasprotstvo, ki zadovoljuje le posebne interese vladajočega sloja. Lenin priznava dalje, da pospešujejo boljševiške metode le lenobo in delajo ljudi nesposobne za vsako novo idejo. Na ta način se obzorje omejuje in meja je tembolj škodljiva, ker se moč ruske komunistične stranke vsled sebičnosti njenih pristaev, ki stavijo povsod osebne koristi pred koristi skupnosti, bolj in bolj manjša. Lenin pravi dalje, da je boljševiška vlada napravila ravno iste napake, ki so jih delale prejšnje vlade, ter zaključuje rekoč, da je že davno uvidel potrebo sporazuma, ki je edini v stanu rešiti revolucionarno Rusijo.

Lakota v Rusiji. — Proglas mednarodne delavske zveze

DUNAJ, 24. »Arbeiter Zeitung« objavlja proglas mednarodne zveze za delavce vsega sveta. Proglas, ki so ga podpisali L. Jouhaux za Francijo, C. Mertens za Belgijo, Edo Fimmen in Audegeest za Nizozemsko, pravi: »Delavski sodrug! Spriči nesreče, ki je zadela ruski narod, se obrača mednarodna delavska zveza s tem nujnim pozivom na Vas. Mednarodna delavska zveza, ki predstavlja mednarodno moč delavskih slojev, ima spriči teh strahovitih časov dolžnost dokazati z dejanji vzajemnega proletarcev vsega sveta. Klicu ruskih de-

lavcev in kmetov na pomoč morajo v prvi vrsti odgovoriti delavci ostalega sveta. Mednarodna strokovna zveza kot naravni člen med delavskimi močmi vsega sveta se obrača na vse delavne moči brez ozira na stranke in mišljenja in je prepričana, da se bodo vsi odzvali temu klicu. Mednarodna strokovna zveza se popolnoma zaveda svoje naloge in opušča preiskovanje vzrokov nesreče, katere je zadela Rusijo. Nujna dolžnost jo kliče in ona se stavlja na razpolago.

Z besedami se milijoni ljudi, katerim grozi lakota, kuga in kolera, se življenje toliko milijonov ogroženih otrok ne more rešiti. Za to je treba praktičnih dejanj. In k takim izkazom vzajemnosti Vas poziva mednarodna strokovna zveza! Človeška dolžnost vsakega posameznika je pri tem zahtevana:

Vsak mora doprinesiti svoj del

v boju proti uničenju, proti lakoti, ki mori može, ženske in otroke! Prizadevanja posameznika ne morejo imeti uspeha v tem boju, enotna od mednarodne strokovne zveze izvršena akcija, pa more res veliko doprinesiti k ublažitvi bede. Če delavski sloji vsega sveta spričo te velike bede ne izvrše svoje dolžnosti, da, celo več kot svojo dolžnost, se pokazejo nevredni visoke naloge, katero mu je dala zgodovina: osvoboditev dela. Moč delavstva sloni na praktični udeležitvi načela vzajemne pomoči. Nikdar ni bila ta dolžnost tako sveta in nujna kakor sedaj. Nihče, bodi mož ali žena, brez ozira, na kakem polju deluje, ne sme odkloniti bremena, s katerim more doprinesiti ublažitvi bede ruskega naroda.

Treba je hitro delati.

Vsak izgubljeni dan pomeni nove tisoče človeških življenj. Strokovna internacionala, shika pobratenja med narodi, Vas poziva, izvajajoč v praksi proletarsko načelo »Delavci vsega sveta, zedinite se!«, da rešite ruski proletariat, ki se nahaja v smrtni nevarnosti!

Delavci vsega sveta, Vi se ne boste obotavljali, temveč se boste stali takoj in brez pridržkov na razpolago pomožni akciji. Dajte nemudoma svoje prispevke svojim strokovnim organizacijam, ki so edine poklicane sprejemati prispevke za ta namen in jih dostavljati mednarodni strokovni zvezi. Ta je že organizirala ustanove, ki omogočajo izdatno in trajajočo pomožno akcijo.

Delavski sodrug, pomagajte krepko, da zajamčite tej pomožni akciji za naše stradalajoče ruske brate. Pozivajte svoje delavske sodruge na sodelovanje, naj pripadajo katerikoli smeri, da se nihče ne odtegne svoji človeški dolžnosti.

Italija

Potovanje vojne ministra Gasparotta

BRESSANONE, 25. Vojni minister Gasparotto je obiskal zaloge streliva v Castru in Francensfeste ter vojašnice v Bocenu in Bressanone. V Bressanone je minister sprejel škofa Rafla in je imel z njim dolg pogovor. Nato je sprejel župana Wiedmanna. V Grossenachu je minister obiskal grobišče, kjer so pokopani italijanski, avstrijski in ruski vojaki. Pri tej priliki je imel govor, v katerem je rekel, da se Italija v novih pokrajinah ne bo kazati le kot zmagovalka. Kakor smo namenjeni ohraniti plodove zmage — je rekel dalje — tako se tudi zavedamo svojih dolžnosti napram vrlemu in delavnemu ljudstvu, s katerim bo Italija postopala v duhu lojalnega bratstva, kakor se spodobijo spricho njenih stoletnih običajev.

Francija

Francoščina bo veljala kot uradni jezik washingtonske konference

PARIZ, 25. Briand je poslal francoski akademiji pismo, v katerem pravi, da so vesti, češ da bo angleščina uradni jezik washingtonske konference, neresnične. Francoski poslanik v Washingtonu je dobil tozadevno od vlade Zedinjenih držav popolnoma povoljna zagotovila. Briand zaključuje rekoč, da bi se francoska vlada ne mogla udeležiti nikake konference, na kateri bi francoščina ne bila dovoljena kot uradni jezik.

Anglija

Pred irskim odgovorom. — Anglija grozi z novo strašno vojno in blokado

LONDON, 25. »Times« poroča, da se Lloyd Georgeovi predlogi ne bodo sprejeli, toda da irski protipredlogi bodo takšni, da jih bo angleška vlada lahko sprejela za podlogo nadaljnjim pogajanjem. »Times« dostavlja: Ker se bodo irski protipredlogi tikali tudi severnega dela Irsko, bodo pogajanja, ako se bodo vršila, zelo kočljiva.

Glasom drugih listov se je angleška vlada pretekli teden izčrpo bavila s položajem, ki bi nastal, ako pride do novega razdora. V tem slučaju vlada ne bo odpovedala premirja, toda v slučaju, da bi se fantaziji zopet lotili nasilnih sredstev, bo vlada smatrala njihova oblastva za odgovorna in bo prisiljena napraviti konec. Ako bo potrebna vojaška akcija, tedaj se bo vršila v mnogo večjem obsegu kot do sedaj. Obenem z vojaško akcijo bi se v tem slučaju začela tudi stroga blokada irskih obal.

Zrakoplov se razpočil v zraku. — 41 oseb zgorelo

HULL, 25. Včeraj je imel veliki zrakoplov Z. R. ex R. 38 poskusno vožnjo po zraku. Zrakoplov je bil prodan Zedinjenim državam in je imel takoj po poskusni vožnji odleteti v Ameriko. Ko je zrakoplov bil nad mestom, se je raznesel in tisoči gledalcev so bili priča grozni nesreči. Zrakoplov je začel goreti in je nato telebnil na zemljo.

Po zadnjih vesteh je bilo v zrakoplovu 49 oseb, od katerih se jih je rešilo samo pet. Živ je ostal tudi poveljnik zrakoplova major Wats, toda bil je težko ranjen. Ta zrakoplov je bil največji na svetu. Bil je 695 čevljev dolg in vseboval je 300.000 kubičnih čevljev plina. Nasil je zalogo bencina, ki je zadostovala za 6.500 milj, t. j. toliko, da je lahko preletel, ne da bi se ustavil, z Angleškega na Japonsko. Zrakoplov je imel tri višjake.

V zrakoplovu je bilo tudi nekoliko ameriških častnikov. Med njimi so se štirje rešili.

Avstrija

Sklenitev miru med Avstrijo in Ameriko

PARIZ, 25. »New York Herald« javlja, da je bil glasom neke brzjavke z Dunaja včeraj opoldne podpisan mir med Avstrijo in Zedinjenimi državami. Pogodbo sta podpisala kancler Schober in ameriški veliki komisar Hugh Franzer. Besedilo pogodbe se bo objavilo šele po ratifikaciji.

Ogrska

Vprašanje Zapadne Ogrske pred narodno skupščino

BUDIMPEŠTA, 25. Poslanec iz Sopronja grof Klebelsberg je rekel v ogrski narodni skupščini, da Sopranj ne sme biti prisojen Avstriji, ker so se njegovi voliti izrazili za Ogrsko. Krščansko-socialni poslanec Haller je vložil interpelacijo glede škode, ki jo bo trpela Ogrska po izročitvi Zapadnih komitatov. Obrnili smo se do Francije — je rekel — toda motili smo se. Preostaja nam samo še, da se obrnemo do Nemčije, katera je sicer premagana, toda še strašna. Poslanec zahteva, naj vlada zahteva od velikih sil, da se to vprašanje reši potom razsodišča.

Minister za zunanje zadeve je obljubil, da bo ukrenil primerne korake glede razsodišča. Naznanil je zbornici, da je zastopnik Zedinjenih držav bil pooblaščen od svoje vlade, da lahko sklene z Ogrsko mirovno pogodbo.

Nato je minister odgovoril na interpelacijo poslanca Liganerja o Zapadni Ogrski. Rekel je, da z Avstrijo še ni prišlo do sporazuma in da se vsled tega še ne more dati podrobne odgovora. Poslanec Ostentes je interpeliral vlado radi habsburške propagande. Grof Bethlen je obljubil, da bo nastopil proti vsakemu poskusu nasilne rešitve vprašanja dinastije.

Poslanec Benko je ponovno zahteval, naj se razpravlja o Zapadni Ogrski, ter je hudo napadel Avstrijo. Minister je odgovoril, da bo branil koristi ogrske države in da bo skušal izposlovati, da se izročitev zapadnih komitatov odloži, dokler se ne rešijo viseča vprašanja. Dostavil je, da je Ogrska potrdila mirovno pogodbo pod pogojem, da bodo veljale določbe, ki jih vsebuje posprema nota.

Poslanec Szmezcanyi je interpeliral vlado o vprašanju monšijn. Ministrski predsednik je odgovoril, da se je vlada obrnila do zaveznikov, toda dobila je odgovor, da mirovna pogodba še ni stopila v veljavo. Sedaj, ko je mirovna pogodba stopila v veljavo, bo vlada zopet napravila primerne korake.

Ob koncu je Bethlen rekel, da upa, da bo Ogrska sprejeta v Zvezo narodov.

Amerika

Mir z Nemčijo sklenjen. — Najkrajša mirovna pogodba v zgodovini

WASHINGTON, 25. Večina senatne komisije Zedinjenih držav za zunanje zadeve je bila pri Hardingu in je izjavila, da odobravajo besedilo mirovne pogodbe z Nemčijo. Vsed tega je državni tajnik Hughes brzojavil velikemu komisarju Zedinjenih držav v Berlinu, naj podpisuje mirovno pogodbo. Ta mirovna pogodba je najkrajša, kar jih je bilo do sedaj sestavljenih, ker vsebuje samo 1200 besed. Pogodba je sestavljena v angleškem jeziku. Nemška vlada je želela, da bi se pogodba sestavila tudi v nemškem jeziku, toda Zedinjene države so ta predlog odklonile. Ta lista na ni le predhodni mir, temveč končno veljavna mirovna pogodba. Pogodba priznava Zedinjenim državam vse pravice, ki jih predvideva že versailleska mirovna pogodba. Dalje vsebuje pogodba določbe o vzpostavitvi diplomatskih odnosov, toda v njej ni nikakih določb trgovske narave. Vprašanje trgovskih odnosov med obema državama se bo rešilo potom posebnih pogajanj.

Zedinjene države za mir z Rusijo

WASHINGTON, 25. Na konferenci ki se je vršila med predsednikom Hardingom ter senatorji in poslanci iz komisije za zunanje zadeve, je državni tajnik Hughes poročal o podrobnostih načrta za mirovno pogodbo z Rusijo. Za-

gotavlja se, da so člani komisije odobrili določbe te pogodbe.

Po sklenitvi tega miru in po ratifikaciji se bo sklenila posebna trgovska pogodba.

Grška

Kako se razvija nova bitka

ATENE, 25. Listi so objavili poročila svojih vojnih dopisnikov, ki pravijo, da so grške čete prekorale v sredini fronte reko Sangarios. Ta vest se potrjuje. Vsed tega je pričakovati velik spopad ako Turki ne bodo prostovoljno zapustili Angore.

Grška in miriditska vstaja v Albaniji

ATENE, 25. Grški minister za zunanje zadeve Gunaris je prejel od predsednika miriditske republike brzjavko, v kateri je rečeno, da je albanska vlada v Tirani pod vplivom Turkov in boljševikov, kateri ji pošiljajo denar čez Dunaj. Predsednik prosi Grško, naj posreduje in naj prisili tiransko vlado, da umakne svoje čete z ozemlja miriditske republike.

Turčija

Turki se bodo borili do konca

CARIGRAD, 24. Anatolski dopisni urad zanika vesti, češ da je angorska vlada poslala k zaveznikom odposlanstvo, da bi prosilo za posredovanje. Dopisni urad dostavlja, da bo angorska vlada nadaljevala borbo do konca.

Grozen potres na Kitajskem

PARIZ, 25. Iz Pekinga poročajo, da je bil v pokrajini Kanfu grozen potres. Pod razvalinami je našlo smrt nad 200.000 ljudi.

Odgovor ministra Raineri-ja

»Zvezi slovenskih županstev«

Kakor že znano, je izročila dne 12. julija deputacija »Zveze slovenskih županstev v Gorici« ministru za osvojenega kraje Raineri-ju spomenico, obsegačo trinajst točk. Ta spomenica se je objavila v »Goriški Straži« dne 20. julija 1921. št. 34. Od omenjenega ministra je dobila te dneve »Zveza slov. žup.« odgovor, ki bi bil že lahko v prejšnji številki priobčen, a pismo je zašlo po pomoti pismonoše na deželni komisarjat. Priobčujemo torej ministrov odgovor:

»Proučivši spomenico ugledne »Zveze« z dne 12. m. m. poudarja ministrstvo za osvojenega kraje, preden da primerne odgovore na posamezne točke, da se ni čuditi, če se niso še popolnoma in pravilno organizirali tozadevni uradi in če se niso še izpolnili v svojem uradovanju, ker so se pač komaj pred kratkim časom uveljavile določbe glede vojne odškodnine v novih pokrajinah.

Prestopivši k razpravi o raznih zahtevah izjavlja ministrstvo na vsako točko posebej in stvarno sledeče:

1. Iz prej navedenih vzrokov je jasno, da se ne morejo še sklepati konkordati tako, kakor bi bilo želeli. Toda čim bolj se bodo organizirali uradi za ugotovitev vojne škode in izplačevanje vojne odškodnine, tem bolj se bo višalo brez dvoma število konkordatov.

2. Po možnosti se nastavijo pri finančnih in tehničnih uradih uradniki, ki poznajo slovenski jezik in ki bodo lahko pregledovali cenitve in druge spise, naj so ti le spisani tudi samo v tem jeziku.

Medtem se je ukrenilo, da se cenitve, vložene v slovenskem jeziku, obdržijo v uradih.

3., 4., 5. Določbe glede predujmov, ki so v veljavi v novih deželah, so identične z onimi v osvojenih krajih in se podeljujejo predujmi glasom zakona za vsakovrstno škodo.

Če so se dogodili slučaj, ko se ni ravnal kak urad po zakonskih predpisih, se vabi »Zveza«, naj jih naznani posebej, da ukrene ministrstvo vse potrebno.

6. V senatu leži zakonski načrt, ki ureja zadeve vpoustavitve, katere je prestopila vlada na račun vojne odškodnine. Dokler se ta načrt ne potrdi, se odloži vsaka likvidacija in vsaka zahteva po višjih stroških, kakor bi se eventuelno dolgovali.

7. Poskrbi se za odobritev regulacijskega načrta kakor tudi za izvršitev drugih del, ki se tičejo avtonomnih zastopstev, šele po odobritvi primernega načrta, ki ga sedaj proučuje zakladno ministrstvo.

8. Finansiranje zadrug se je poverilo hipotekarnemu zavodu v Gorici.

9. Proučuje se zakonski načrt, ki dovoljuje, da se popusti oškodovancem v gotovih mejah prišlo obresti predujmov, prejetih od »Istituto Federale di Credito«.

10. Čim prej se sporoči novi količnik povika, ki ga določijo posebna komisija, ukvarajoča se z zvišanjem predvojnih cen do današnjih cen.

11. Zahtevala so se pojasnila od Generalnega civilnega komisarjata Juljske Benečije glede oddaje semen in kmetijskih potrebščin.

12. in 13. Zainteresiralo se je kompotentno finančno ministrstvo, da pazljivo prouči tozadevna vprašanja glede opustitve zemljiške davka na vino.

Minister: Raineri, I. r.

